

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-13398	03-04-2025

ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
ГОСПОЖА БИЛЯНА ГЯУРОВА-
ВЕГЕРТСЕДЕР
ДИРЕКТОР НА
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА
ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА- ВЕГЕРТСЕДЕР,

Благодаря за поставените на 01.04. 2025 год. въпроси от Директора на БИПИ.

Предоставям на Вашето внимание и моите отговори:

1.Какво е Вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване?

Отговор:

От 01.01.2020 год. е факт окрупняването на районните прокуратури от Варненския съдебен район, както и реструктурирането на част от дейностите, касаещи пряко и обособената единна Районна прокуратура- Варна. С окрупняването е една Районна прокуратура, с две териториални отделения- Девня и Провадия.

Резултатът се отрази положително за преодоляване на кадровия проблем в ТО- Провадия, защото до тази дата Районна прокуратура- Провадия страданае от кадрови недостиг. Заета беше само една щатна бройка, като необходимостта от още прокурори се компенсираше с командироване от други прокуратури. Вече такъв проблем не е на дневен ред.

Това преструктуриране доведе до поемане на ангажиментите, касаещи стопанската дейност от Окръжна прокуратура- Варна и доведе до допълнително натоварване на отдел „Финансово-стопанска и административна дейност“. За преодоляването на този проблем срещнахме разбиране от страна на ПК на ВСС и с решение на колегията бе разкрит щат за експерт „Обществени поръчки“. Мога да заявя, че благодарение и на координацията с адм.ръководител- районен прокурор на Районна прокуратура- Варна, не се забелязват особени трудности по отношение и на стопанската дейност.

Не мисля, че е целесъобразно окрупняването на прокуратури на окръжно ниво.

По отношение на втората част от въпроса, касаеща промяна на компетентността на прокуратурите:

Трудно може да бъде даден отговор на този въпрос, тъй като предполага дискусия, в която да бъдат изложени всички „за“ и „против“ разширяването на функционалната компетентност на една или друга прокуратура, както и е въпрос на законодателна уредба.

2. Смятате ли, че избраните административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед на специалните правила за тях, разписани в него?

Отговор:

Не смятам, че е необходимо организирането на целево обучение за магистратите, заемащи ръководни длъжности, което да касае задълженията им за спазване на специфичните правила за етичното поведение. Всички прокурори и следователи са наясно с правилата и принципите на поведение, които повелява Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи. Правилата са разписани ясно, категорично и в пълнота.

Изискванията към българските магистрати са завишени. В по-голяма степен те са завишени за магистратите, заемащи ръководни длъжности. Всеки един от тях трябва да притежава определени качества- почтеност, чувство за справедливост, да проявява уважение към магистратите, служителите и членовете на обществото. Трябва да разбира и да е наясно със своето положение и сам да налага по-високи стандарти на поведение.

3. Считате ли, че понастоящем съществуват достатъчно законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник?

Отговор:

В Глава тридесет и първа „а“ от Наказателно процесуалния кодекс е създаден механизъм за разследване на главния прокурор или неговите заместници. Смятам, че законодателят е дал гаранции за обективност в тази насока и те са достатъчни.

4. Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решенията на СЕС по делата C-648/20 и C-853/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Отговор:

Компетентността на българската прокуратура, свързана с Европейската заповед за арест и Европейската заповед за разследване, е регулирана в Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест, както и в Закона за европейската заповед за разследване. Основно отговорите на съда на преюдициалните запитвания касаеха дефицити по отношение на липсата на съдебен контрол върху издаването и контрола на Европейските заповеди за арест, както и по отношение на съдебен контрол върху определени действия по разследването.

Тези дефицити законодателно вече са преодолени.

По отношение на ЗЕЗР е налице възможност и задължение за издаване на ЕЗР от български прокурор въз основа на предварително разрешение от съдия, когато за извършването на действие по разследването българското законодателство изисква такова.

По отношение на ЕЗА е въведен вече съдебен контрол както за издаването на заповедта, така и за определянето на мярката за неотклонение след предаването на лицето.

5. По какъв начин смятате, че промените в Конституцията на РБ от м. декември 2023 год. ще се отразят на работата на прокуратурата като цяло и на отделните прокуратури.

Отговор:

Дотолкова, доколкото по-голямата част от тези промени бяха обявени за противоконституционни с Решение № 13 от 26.07.2024 год., не мисля, че може да бъде даден отговор за това, дали те биха се отразили на дейността на прокуратурата и как. Тези промени не засегнаха особено Окръжна прокуратура- Варна.

6. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 год. относно промените в Конституцията на Република България, обн. В ДВ бр.106 от 22.12.2023 год.

Отговор:

За да се даде отговор на този въпрос, на първо място следва да се знае, каква реформа се цели- структурна или реформа на законодателството, което прокуратурата прилага за осъществяване на своите конституционни задължения. Смятам, че са необходими Наказателен кодекс и Наказателно-процесуален кодекс, които да отразяват актуалните обществени отношения и да гарантират адекватно тяхната защита. Една структурна реформа, сама по себе си не може да промени ефективността на работа на един прокурор, доколкото това е дейност, съобразена с процесуалните правила, разписани в закон.

Всяко едно действие, в която и да е насока, следва да бъде обмислено, да бъде обект на широко обсъждане, трябва да бъдат гарантирани принципите на независимост на съдебната власт и разделението на властите, защото тези принципи са в основата на демокрацията и правовата държава.

7. Как си обяснявате ръста на делата за домашно насилие и как оценявате работата на прокуратурата по тях.

Отговор

За да се отговори на този въпрос, следва да се вземе под внимание, че домашното насилие е въведено като квалифициращ признак на редица престъпления- убийство, телесни повреди, принуда, за първи път през 2019 год. Тогава и законодателя е въвел легалната дефиниция на квалифициращия признак „ в условията на домашно насилие“- чл. 93 т.31 от НК. Мисля, че няма да сгреша с твърдението си, че на практика от тогава е налице и статистика за това, колко и какви престъпления са извършени в условията на домашно насилие. Според мен, значение има и обстоятелството, че част от престъпленията, извършени в условията на домашно насилие, имат латентен характер. Една от причините, според мен и основна на този ръст е, че жертвите са събрали смелост и са потърсили съдействие от правоохранителните органи. Това поведение следва да бъде насърчавано, за да се даде адекватен отговор на тези престъпни форми на поведение.

8. На стр.4 от концепцията Ви сочите, че районът на Варна има „палитра от особености“. Как оценявате работата на ОП- Варна по дела за престъпления, свързани с границата?

Отговор:

Да, територията на Окръжна прокуратура- Варна обхваща част от източната граница не само на Република България, а и на Европейския съюз. Също така има и международно летище. Работата на прокуратурата не трябва да бъде разглеждана отделно от дейността на структурите, свързани със сигурността на границата, както и на контролните органи, ангажирани с допускането на стоки и товари на територията на страната.

Оценявам като много добро взаимодействието с тези структури, което дава и съответните резултати. С оглед родовата и местната компетентност на Окръжна прокуратура- Варна най-честото престъпление, свързано с границата е контрабандата. Констатирани са случаи на контрабанда на високорискови наркотични вещества, на прекурсори, на тютюневи изделия и др. Извършителите са установени, дейността им е доказана, като са налице и влезли в сила присъди. Осъдени са както чужди граждани, така и български.

Може да се каже, че Варненският съдебен район не е подложен на такъв миграционен натиск, като съдебните райони, обхващащи южната граница на страната, но въпреки това, се констатираат случаи на трафик на хора.

9. На стр.8 от концепцията Ви посочвате, че процентът на разкритите престъпления за 2023 год. е 43,70%. Как оценявате този процент и какви мерки биха могли да се приложат за по-добри резултати в разкриваемостта на престъпленията?

Отговор:

Разкриването на престъпления функционално е задължение на МВР, на ДАНС, в широкия смисъл на думата такава дейност вършат и контролните органи.

Процентът на разкритите престъпления за 2024 г. е 45 %, през 2023 г. е 43,70 %, за 2022 г. е 43,40 %. Тези данни са предоставени от ОД на МВР- Варна, като сочат на една трайна устойчивост с лек ръст на разкриваемостта. При извършването на анализа следва да се отчитат и особеностите на разкритото престъпление. Смятам, че органите, които са ангажирани пряко с разкриването на престъпленията не само запазват успеваемостта си, а дори бележат известен ръст. Оценката би следвало да бъде направена от МВР, доколкото в това министерство са данните, които могат да послужат за един обективен анализ. По отношение на

необходимите мерки за подобряване на резултатите, свързани с разкриваемостта мога да споделя, че те следва да бъдат набелязани от хората, които функционално са ангажирани с тази дейност. Като представител на прокуратурата и гражданин, аз бих приветствал всички мерки, които са в рамките на закона естествено, и биха довели до този резултат.

Надявам се, че отговорих на поставените въпроси.

03.04.2025 год.
Гр. Варна

с уважение:
/Кр.Конон/